

Rigsdagstidende.

1858. Forhandlingerne paa Landstinget. № 89.

Tiende Session.

49de Møde.

Løvedagen den 18de December.

(Forsat)

Norgaard (forts.): Hvad angaaer, at den ærede Landstingsmand omtalte, at de Love, jeg havde henviist ham til, vare ældre Love, da er det vel saa, at navnlig Loven om Stavnbaandets Løsning er en meget gammel Lov, men der kunde nævnes mange nye, hvor Ræringstab ogsaa kunde komme i Betragtning, men man kunde jo saa ikke komme ud af Stedet, saafremt man i allerstrængeste Forstand holdt sig denne Betragtning for Die, at alle ældre Forhold ikke kunde røres, ligesom det ogsaa forekommer mig, at denne Betragtning kunde have gjort sig gjældende forrige Aar, da Talen var om Vedtagelsen af Næringsloven; men jeg skal ikke gaae videre ind derpaa, da disse to Love vel ikke just kunne komme ind under samme Kategori, men de vedkomme dog begge en talrig Samsundsklasse og de Rettigheder, som disse Klasser have troet, alene tilhørte dem. Jeg skal ikke opholde mig længere herved, men ønske, at Forsamlingen vil gaae ind paa at beholde § 14, som den er.

Indenrigsministeren: Jeg troer virkelig ikke, at den ærede Landstingsmand kan være besejret til at sige, at jeg ikke har ytret mig tydeligt nok med Hensyn til det sidste Nummer i denne S; thi jeg har udtrykkelig anført mine Grunde, baade her i Thinget og i Folkethinget, hvorfor jeg, hvis dette Nummer 4 blev vedtaget, vilde finde Betænkelse ved at tilraade Hs. Majestæt, at stadfæste denne Lov.

Hvad derimod Nr. 2 angaaer, skal jeg til hvad der af en æret Landstingsmand er bemærket, tillade mig at tilføje, at det vistnok er tvivlsomt, om i alle Tilfælde Vandværkernes Giere have fuldkommen Ret til det Vand, som de bruge, men at det vistnok talmindeltighed er Tilfældet, at de have Raadighed over Vandet; men jeg kan slet ikke indsee, at det i denne Henseende gjør nogen Forskel; thi om jeg forstod den ærede Secretair ret, maa jeg være enig med ham i, at der staaer jo, at der i den Henseende kun kan gives Vedkommende Rettighed til at benytte saa meget af Vandet, som kan benyttes, uden at de til Vandet løvrigt Berettigedes fulde Retsnydelse derved bliver indskrænket. Naar altsaa det Spørgsmaal opstaaer, om Mølleren er berettiget til at benytte alt Vandet, naar han f. Ex. vil gjøre et større Anlæg, end han hidtil har havt, saa vil dette Spørgsmaal blive at afgjøre af Domstolene. Bliver det saa afgjort derhen, at han har denne Rettighed, saa maa efter min Formenting Vedkommende indskrænkes i den Brug, de hidtil have havt af Vandet, saa at Værkteren faaer, hvad der er tilstrækkeligt til at drive ogsaa det nye Værk; men Mere kan han efter min Mening ikke gjøre Fordring paa, og sølgelig maae i denne Henseende de Dvrigge underkaste sig den Gene, at de Flodemærker, som i Henseende til deres Afbenyttelse af det overskødige Vand ere satte, blive satte paa en anden Maade end tidligere. Jeg skal endnu med Hensyn til Nr. 4 bemærke, at det Vædringsforslag, der er stillet af en æret Landstingsmand (Thalbitzer), ikke forekommer mig i Realiteten at gjøre nogen Forandring i, hvad der allerede i den Henseende staaer i Lovforslaget; thi det bliver ligesaa vanskeligt at afgjøre, hvorledes Enhver især af